

ДО 65-ЛІТТЯ ОДЕРЖАННЯ ПРОТИПУХЛИННОГО ПРОТИВІРУСНОГО ТА ІМУНОРЕГУЛЮЮЧОГО ПРЕПАРАТУ А.І. ПОТОПАЛЬСЬКОГО "АМІТОЗИН" РЕЦЕПТИ ОЗДОРОВЛЕННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ З ЧИСТОТІЛОМ ВЕЛИКИМ ВІД КОРИФЕЇВ БІОЛОГІЇ І МЕДИЦИНИ

Ні для кого не секрет, що онкологічні захворювання в світі займають перші місця в світових рейтингах серед найпоширеніших захворювань. Нажаль, збіднення і неспроможність значної кількості населення нести непомірні витрати на придбання дорогих ліків та віддаленість спеціалізованих лікувальних установ, особливо для жителів сільських місцевостей, часто стає причиною небажання звертатися і запізнення звернень онкохворих до висококваліфікованих лікарів-онкологів. Також не слід забувати про інші численні захворювання, які в майбутньому без лікування можуть перетворитися в хронічні і злоякісні. Тому, для своєчасного користування і лікувально-профілактичних заходів, наводимо оригінальні оздоровчо-лікувальні методи і рецепти відомих 4-х фітотерапевтів, науковців, колег і друзів А.І. Потопальського, троє з яких давно перейшли в потойбічні світи. Але своїми розробками вони залишились в пам'яті теперішнього, і, сподіваємося, наступних поколінь. Це прославлені відомі фітотерапевти, такі як:

– **Федір Іванович Мамчур** (1924–1996 рр.) – доктор медичних наук, професор-уролог, учений-фітотерапевт, автор циклу книг і довідників про лікування рослинами, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Заслужений винахідник, завідувач курсу урології (1982–1985 рр.) у Івано-Франківському національному медичному університеті, розробник багатьох лікарських препаратів і всім відомого препарату «Уролесан», який надовго пережив свого автора. Народився у 1924 р. в с. Івахнівці Хмельницької області у, ветеран і інвалід Великої вітчизняної війни. В минулому 2024 р. йому сповнилося 100 років.

– **Григорій Костянтинівич Смик** (1939–2010рр.) – доктор біологічних наук, професор, науковець, травознай-енциклопедист, цілитель, уродженець Поліської глибинки (с. Червінка біля древнього Овруча).

– **Григорій Михайлович Приймак** – вчений-агроном, почесний пасічник України, член Національної спілки журналістів України, академік Української Академії Наук. Народився у 1937р. в с. Лозуватка Дніпропетровської області. Пішов з життя перед українсько-російською війною 2022р.

І, живий, активно працюючий:

– **Йосип Васильович Гриб** – інженер-хімік технолог за спеціальністю "біосинтез біологічно-активних речовин", доктор біологічних наук, працює професором кафедри Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне), має офіційну атестацію по фітотерапії, учень одного з найвідоміших у світі фітотерапевтів-цілительів І.М. Носаля. Народився у 1940 р.в Польщі.

Найґрунтовніше матеріал про лікарське застосування чистотілу великого викладено в монографії А.І. Потопальського, яку можна знайти за посиланням (<http://www.potopalsky.kiev.ua/ua/books.html>), монографіях журналу «Квіти України» за 2024р. №1 та 2 (див. <http://www.potopalsky.kiev.ua/ua/dendropark.html#pasika>), і в наших попередніх публікаціях за 2024р. в журналах «Пасіка» №9 і 12 (див. <http://www.potopalsky.kiev.ua/ua/dendropark.html#pasika>).

**З великого спадку Ф.І. Мамчура
про використання чистотілу великого
(з книги «Фітотерапія в урології» –
3-є видання, перероблене і доповнене –
К.: Здоров'я, 1991)**

Перед цитуванням книги, один з авторів згадує, як до всесвітньо відомого професора-уролога і хірурга Ф.І. Мамчура вишукувалися під дверима його кабінету на кафедрі урології довгі черги урологічних хворих, і особливо імпотентів. Він прогнозував велике майбутнє народній фітотерапії в поєднанні з офіційною медициною, тому в його доробку 16 монографій фітотерапії урологічних

захворювань. З ним активно співпрацював А.І. Потопальський (один з авторів статті) ще з Івано-Франківського медінституту в період клінічних випробувань препарату «Амітозин» серед хворих з доброякісними і злоякісними пухлинами і запальними процесами сечостатевої системи.

Рецепт для лікування хронічного циститу, особливо лейкоплакії: «1 столову ложку порізаної рослини (чистотілу великого) настоюють 2 години в 1 склянці окропу. П'ють настій по 100 мл тричі на день після їди протягом 2–3 тижнів. Після десятиденної перерви курс лікування можна повторити...»

«Свіжий сік з трави чистотілу має їдкі властивості і ним користуються для видалення бородавок, інсталяцій сечового міхура при виразковому циститі і лейкоплакії. Прийнятий всередину, він діє як сильний сечогінний і проносний засіб. Водні настої трави використовують у суміші з іншими рослинами як сечогінний засіб. Слід остерігатися тривалого лікування ними у великих дозах...»

Про лікування хронічного пієлонефриту у дітей: «Лікарські рослини дуже вигідно відрізняються від хіміотерапевтичних препаратів широким діапазоном між терапевтичною і токсичними дозами і, як правило, не викликають шкідливих явищ, добре переносяться хворими. Більшість лікарських рослин мають політерапевтичні властивості. Наприклад, лікарські рослини, що застосовуються при лікуванні хронічного пієлонефриту, одночасно впливають і на супровідні захворювання. Так, ... чистотіл поліпшує еритроцитопоез....Тривале застосування лікарських рослин дає можливість не тільки знизити запальні процеси, досягти дезінтоксикаційного ефекту, а й до певної міри відновити втрачені або порушені функції нирок і сечових шляхів. Лікарські трави використовують у відповідних поєднаннях з метою різнобічного їх впливу на організм хворої дитини. До збору входять трави, що стимулюють діурез (листя чорниці, трава хвоща польового, листя берези, трава триколірної фіалки, трава грижника), мають бактерицидні, кровоспинні властивості (деревій, грицики, чистотіл, золотарник, звіробій, кропива, перстач гусячий і прямостоячий тощо). Дуже важливо вводити до складу рослинних сумішей трави, які мають регенеративні властивості (календула, підбіл, лепеха, чорнобильник, ромашка, пижмо, перстач). При больовому синдромі доцільно призначати шишки хмелю, насіння дикої моркви, траву пустирника, ромашку, звіробій та сушеницю болотяну....»

Рецепт для лікування щавлевокислого літіазу: Для лікувального збору беруть рослинну сировину «Трави споришу – 120 г,

трави чистотілу, квітів деревію – по 20 г. Змішати, 3 повні столові ложки суміші залити на ніч 3 склянками теплої води, вранці прокип'ятити, охолоджувати протягом 10 хв., процідити. Приймати по 1 стол. ложці протягом дня.

При хронічному дифузному гломеруло-нефриті, застосовуючи гідротерапію, для підсилення кровообігу, виділення з організму недоокислених і токсичних продуктів обміну призначають збір: трава чистотілу великого, трава золотарника, трава фіалки триколірної, листя берези, насіння льону – по 20 г кожного. 2 столові ложки суміші залити на ніч 1 склянкою окропу і настоювати 10–12 годин, вранці додати ще 1 склянку перевареної води і прокип'ятити 15 хв. Відвар процідити і додати 1–2 столові ложки меду, розмішати і випити протягом дня за 4–5 прийомів.

Рецепти Г.К. Смика

(з книги «У природі й на городі. Зелена аптека України» – К.: «Урожай», 1990) з використанням чистотілу великого.

Для видалення бородавок та інших ви-ростів (кондилом) на шкірі, вузли на руках доярок: Найкращим засобом вважається сік з кореня й стебла чистотілу. Особливо ефективний вплив соку чистотілу у дітей. Курс лікування полягає у три-, чотириразовому змащуванні бородавок і кондилом соком щодня або через день. Добрі наслідки вже можуть бути після 7–10 змащувань; іноді це треба робити протягом двох тижнів.

Для лікування вовчого лишая і корост: Для цього використовують мазь, яку готують з 15 мл соку чистотілу і 10 г смальцю. Уражені ділянки змащують двічі на день. Курс лікування триває 2–3 місяці.

При ангіохолециститах та як потужний жовчогінний засіб: Детальні дослідження, проведені в госпітальній клініці Київського медичного інституту під керівництвом академіка В.Н. Іванова, показали, що чистотіл є добрим жовчогінним засобом, навіть кращим за цмин, шипшину, кукурудзяні стовпчики і березові бруньки. Використовували настій трави чистотілу: 3г на 200 мл води. Його вживали теплим по третині склянки за годину до їжі тричі на день протягом 20–30 днів. Добрі наслідки таке лікування дає при ангіохолециститах.

Рецепти Г.М. Приймака

з використанням чистотілу великого (з книги «Фітотерапія 250 лікарських рослин в народній медицині» – К.: «Альтерпрес», 2016)

При новоутвореннях на шкірі, поліпах прямої кишки та інших органів, раку зовнішніх органів: «1 столову ложку сухої по-

дрібненої трави чистотілу заливають у термосі склянкою окропу, настоюють 1–1,5 години, проціджують і п'ють по 1–2 столовій ложки 3 рази на день за 20–30 хв. до їди. Також місцево застосовують настій і сік чистотілу.»

При раку шкірі, лишаях, фурункулах, екземах, для промивання довго незаживаючих ран: «5 столових ложок сухої подрібненої трави чистотілу заливають 1 л перетвореної води, кип'ятять 10 хв., настоюють 1–2 години, проціджують і використовують у вигляді компресів.»

При раку шкіри, для виведення мозолів, лікування псоріазу, екзем, туберкульозу шкіри, бородавок та ін.: «змащують уражене місце соком чистотілу 2–3 рази на день».

Як протирадіаційний напій: «виготовити настоянку свіжого соку трави чистотілу великого на горілці (1:1) три рази на день по 10–15 крапель за 30 хв. до їди».

**Рецепти Й.В. Гриба
з використанням чистотілу великого
(з книги «Лекарственные растения против онкологических заболеваний» –
К.: Пресса Украины, 2012)**

При раку язика: Готують фітозбір з таких трав: підмаренник чіпкий (суцвіття), чорноголівка звичайна (трава), багно болотяне (трава), кропива дводомна (трава), айр болотній (корінь), тополь чорний (бруньки, молоді гілки), чистотіл великий (трава), береза бородавчата (бруньки). Кожної рослини з названих взяти 1 столову ложку і суміш ретельно перемішати. З суміші взяти 5 ст. ложок збору залити 1 л окропу, настояти 1 годину, потім довести до кипіння, дати вистигнути, відцідити, віджати, і приймати по 0,5 стакана 3–4 рази на день, затримуючи в роті на 3 хвилини.

Можлива спиртова настоянка з фітозбору (1:10), приймати по 1 ч. ложці 2 рази на день під язик.

При раку шлунку: Готують фітозбір з трав: овес посівний (зерно зелене молочної стиглості), горець пташиний (трава), алтей лікарський (трава), солодка гола (корні), нагідки лікарські або календула (квіти), звіробій (квіти), яснотка біла (трава), фіалка трьохколірна (трава), чистотіл великий (трава), пижмо звичайна (трава), лопух великий (корінь), тополь чорний (бруньки), тисячолістник (деревій), хмель звичайний (шишки), душиця звичайна (трава), буквиця лікарська (трава), герань кроваво-червона, омела біла (листя), чина чорна (трава), кропива дводомна, горобина звичайна (плоди), подорожник великий (насіння), брусниця (трава), меліса лікарська (трава). Взяти в рівних частинах рослину подрібнену сировину, перемішати і з цієї суміші

5 столових ложок збору залити 1 л окропу, настояти 1 годину, далі довести до кипіння, дати охолонути, відцідити, пити по 2/3 склянки 3–4 рази на день за 20 хвилин до їжі.

При раку шкіри: Готують фітозбір з рослин: ялівець звичайний (плоди), нагідки лікарські (квітки), хвощ польовий (трава), кропива дводомна (трава), чистотіл великий (трава), золототисячник малий (трава), лопух великий (корінь), брусниця (трава), яснотка біла (трава), подорожник великий (насіння), шавлія лікарська (трава), береза бородавчата (листя), скумпія звичайна (листя), чистець болотяний (трава), жовтозілля звичайне (трава). Взяти в рівних частинах рослину подрібнену сировину, перемішати і з цієї суміші 5 столових ложок збору залити 1 л окропу, напарити і приймати 3 рази на день за 20 хвилин до їжі по 2/3 склянки.

На заключення процитуємо слова визначного корифея медицини ХХ століття в галузі урології, хірургії і фітотерапії Ф.І. Мамчура в настанову вузькопрофільним медичним фахівцям: «Фітотерапія при всій своїй давності – не застарілий метод лікування, він відповідає сучасним вимогам медицини... Лікування лікарськими рослинами успішно витримало перевірку часом. Лікарська флора, незважаючи на величезні успіхи хімії у створенні синтетичних лікувальних препаратів, продовжує залишатись і в наш час цінним, ефективним засобом, який цілком відповідає вимогам сучасної наукової медицини. Фітотерапія загалом направлена на стимулювання всього організму, як і лікувальне харчування, курортне лікування, і є не лише симптоматичним, а й патогенетичним засобом лікування... У сучасній терапії вплив на відповідні фізіологічні процеси і на весь організм здійснюється значною мірою за допомогою чужорідних людському організмові агентів. Майже всі ці агенти більш чи менш токсичні. При фітотерапії вплив на фізіологічні процеси здійснюється шляхом природних, більш властивих організмові речовин, що беруть участь як споріднені агенти в обміні речовин. А тому при лікуванні лікарськими рослинами алергічні ускладнення порівняно нечасті» [1].

Використана література:

1. Ф.І. Мамчур «Фітотерапія в урології» - 3-є видання, перероблене і доповнене – К.: Здоров'я, 1991.
2. Г.К. Смик «У природі й на городі. Зелена аптека України» - К.: «Урожай», 1990.
3. Г.М. Приймак «Фітотерапія 250 лікарських рослин в народній медицині» - К.: «Альтерпрес», 2016.
4. Й.В. Гриб «Лекарственные растения против онкологических заболеваний» – К.: Пресса Украины, 2012.

**А.І. ПОТОПАЛЬСЬКИЙ,
О.І. ВАСИЛЕНКО**

Увага! Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я.
Обов'язково проконсультуйтеся з вашим лікарем.

